

RADA MIEJSKA w Kłobucku
ul. 11 Listopada 6
42-100 KŁOBUCK

UCHWAŁA NR 390/XXXVII/2017
RADY MIEJSKIEJ W KŁOBUCKU

z dnia 28 grudnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.)

Rada Miejska w Kłobucku uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018- 2020” w brzmieniu stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kłobucka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej w Kłobucku
Danuta Gostalska

RADA MIEJSKA w Kłobucku
ul. 11 Listopada 6
42-100 KŁOBUCK

Załącznik
do uchwały nr 390/XXXVII/2017
Rady Miejskiej w Kłobucku
z dnia 28 grudnia 2017 roku

**„Gminny Program Wspierania Rodziny
na lata 2018 - 2020”**

Gmina Kłobuck

1. Wstęp

Zgodnie z art. 176 pkt 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.) do zadań własnych Gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kłobuck na lata 2018 - 2020 jest kolejnym strategicznym dokumentem Gminy Kłobuck opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Prowadzone od wielu lat w Polsce i na świecie badania nad rodziną dowodzą, że bez względu na kontekst kulturowy, historyczny i społeczno-ekonomiczny rodzina jest nadal podstawowym elementem społecznej struktury, a pełnione przez nią funkcje są niepowtarzalne. Aktualnie jednakże przyjmuje się założenie komplementarności oddziaływań edukacyjnych i socjalnych oraz fakt dzielenia zadań pomiędzy rodzinę i instytucje pozarodzinne. Instytucje oświatowe wspomagają każdą rodzinę w pełnieniu przez nią funkcji opiekuńczo- wychowawczej i kulturalnej, instytucje z zakresu pomocy społecznej oddziałują na rodzinę, która tej pomocy potrzebuje.

Rodzina jest instytucją wpływającą na osobowość człowieka oraz sposób jego funkcjonowania. Rodzina dobrze funkcjonująca to taka, która poprzez swoje działanie stwarza warunki sprzyjające prawidłowemu rozwojowi psychicznemu i fizycznemu dzieci, w zgodzie ze społecznie przyjętym kierunkiem wychowania. Dobrze jest kiedy rodzina zapewnia dzieciom jak najlepsze warunki wychowawcze, stale podnosi poziom wychowawczy dzięki polepszaniu metod i środków wychowawczych. Zdarza się jednak, że warunki wychowawcze są zachwiane jak i całe funkcjonowanie rodziny, czyni jednak ona wysiłki, aby swoją niepewną chwilowo sytuację poprawić. Na tym etapie istnieje w rodzicach poczucie odpowiedzialności za wychowanie dzieci. Dalej funkcjonowanie rodziny może być zaburzone z uwagi na nieodpowiedni styl i metody wychowawcze. Mogą być one niezgodne z poziomem rozwoju dzieci, co skutkować może trudnościami dydaktyczno - wychowawczymi. Na tym etapie dochodzi do rozłamu więzi rodzinnych, często problemów finansowych. Mogą zdarzać się problemy z łamaniem prawa i zasad moralnych (np. kradzieże, rozboje, prostytutka uchylenie się od uczciwej pracy, alkoholizm, narkomania).

Obecnie spotykamy się z licznymi zagrożeniami i zaburzeniami w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny. Teraźniejsze rodziny odczuwają niedosyt uczuciowy, rozluźnienie więzi i relacji pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny, mające negatywny wpływ na ich życie wewnętrzne. Zagrożeniem dla dobrze funkcjonującej rodziny jest nieumiejętne korzystanie z Internetu i coraz częściej uzależnienie dzieci od komputerów i gier. Dzieci coraz wcześniej mają kontakt z Internetem i telewizją, często ich jedynym towarzyszem jest program z bajkami. Wpływa to negatywnie na rozwój dziecka.

Nasilenie konfliktów rodzinnych prowadzących do niewłaściwej atmosfery wychowawczej, zakłócenia sfery uczuciowej pomiędzy rodzicami oraz rodzicami a dziećmi, niewłaściwe czy nieskuteczne metody wychowawcze to tylko jedne z nielicznych zaburzeń życia wewnątrzrodzinnego prowadzących do zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych. Innymi problemami zaburzającymi prawidłowe funkcjonowanie rodziny są: bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm lub nadużywanie alkoholu, przemoc, długotrwała choroba lub niepełnosprawność.

Do najczęściej wymienianych czynników zaburzeń życia rodzinnego należy zaliczyć zjawiska destrukcyjne, głównie alkoholizm. Uzależnienie jednego z członków rodziny wywołuje szkody obejmujące swym zasięgiem wszystkie osoby żyjące w otoczeniu osoby uzależnionej. Prowadzi do pogorszenia sytuacji materialnej, mieszkaniowej, upośledzenia kulturowego,

edukacyjnego, powoduje również konflikty między małżonkami i co najważniejsze, ma negatywny wpływ na wychowanie i kształcenie dzieci. Zaburzenia zachowania, nieprzewidywalne reakcje, ciągle awantury, napięta atmosfera, zdolność do agresji i przemocy osoby uzależnionej powoduje, że członkowie rodziny żyją w stanie nieprzerwanego stresu, zagrożenia, niepewności i cierpienia.

Rodzina z problemem alkoholowym nie zaspokaja potrzeb emocjonalnych, nie pozwala na rozwój, nie sprzyja socjalizacji.

Od 1 stycznia 2017 roku, z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2016 r. poz.1860), poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiety w ciąży i jej rodziny.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz działania profilaktyczne na rzecz wzmacniania rodziny.

Program będzie realizowany z uwzględnieniem, zasobów, celów, zadań i związanych z nimi działań oraz adresatów. Ponadto przewiduje rezultaty, źródło finansowania i jego monitorowanie.

2. Diagnoza środowiska lokalnego

Według danych Urzędu Statystycznego w Katowicach za rok 2016 w gminie Kłobuck zamieszkiwało 20519 ludności. Pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłobucku według danych za I półrocze 2014 r. znajdują się 321 rodziny, z czego 121 rodzin stanowią rodziny z dziećmi do 18 roku życia. Zmniejsza się liczba rodzin wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Wg danych za I półrocze 2017 r. dysfunkcję taką wykazuje 15 rodzin. Rodzin niepełnych jest 29 a rodzin wielodzietnych 26. Najczęściej niezaradność łączy się z takimi dysfunkcjami jak: bezrobocie, uzależnienia czy przemoc. Często stwierdza się ją u klientów z wieloma problemami. Bezradność wyraża się głównie poprzez niedojrzałość emocjonalną, problemy we współżyciu z ludźmi, trudności adaptacyjne, problemy wychowawcze. Klient bezradny jest przekonany o braku szans na samodzielne zabezpieczenie potrzeb życiowych.

Gdy dochodzi do sytuacji, że rodzice są trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu pieczy zastępczej dla dziecka i o umieszczeniu go poza rodziną biologiczną. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku, jeżeli zachodzi taka potrzeba współpracuje z rodzinami biologicznymi z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Działania te polegają na objęciu wsparciem rodziny przez asystenta rodziny. Celem takiej współpracy jest motywowanie rodziców do utrzymywania regularnego kontaktu z swoimi dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej oraz konsekwentne realizowanie założonych wspólnie celów. Ośrodek wspiera rodziny biologiczne w działaniach zmierzających do poprawy ich sytuacji, która stała się bezpośrednią przyczyną oddania dzieci do pieczy zastępczej. W 2016 roku na terenie Gminy Kłobuck w pieczy zastępczej wychowywało się 12 dzieci.

Na terenie gminy Kłobuck nie ma obecnie placówki wsparcia dziennego. Placówki te mogłyby w znaczący sposób wspierać rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji. Placówki te współpracują z rodzicami, opiekunami dziecka także z placówkami oświatowymi podmiotami leczniczymi.

Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie

- opiekuńczej – zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

- specjalistycznej - organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną socjoterapię.

- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę – prowadzi działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

Pobyt dziecka w takiej placówce jest bezpłatny i dobrowolny, chyba, że do placówki skieruje sąd.

Pod koniec 2018 r. planowana jest realizacja projektu Kłobuckie Centrum Usług Społecznych, gdzie znajdować się ma punkt świetlicowy „Kłobus” oraz system wsparcia i rozwoju asystentury rodzinnej i innych form pracy z rodziną. Poprzez funkcjonowanie KCUS wsparcie uzyskają rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, pomoc psychologiczną dla dzieci i dorosłych, wsparcie rodzin znajdujących się w kryzysie.

3. Zasoby(realizatorzy)

Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku przy współpracy instytucji i organizacji realizujących zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające jak:

- Miejski Ośrodek Kultury w Kłobucku,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kłobucku,
- Zespół interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Kłobuck,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Kuratorzy sądowi,
- Komenda Powiatowa Policji w Kłobucku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Szkoły z terenu gminy Kłobuck,
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Kłobucku.

4. Cele programu

Cel główny: Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz działania profilaktyczne na rzecz wzmocnienia rodziny.

Cel szczegółowy: Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzinom bezradnym w prowadzeniu gospodarstwa domowego i rodzinom których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.
Cel szczegółowy: Działania profilaktyczne na rzecz wzmocnienia rodziny oraz promowanie różnych form spędzania czasu wolnego na rzecz dzieci, młodzieży oraz rodzin.

5. Zadania programu.

Lp	Działania	Realizator	Wskaźniki
1	Praca socjalna z rodzinami w których wystąpiły symptomy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinami bezradnymi w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz z rodzinami, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze, znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej w tym udzielenie pomocy w formie zasiłków celowych, okresowych, dożywiania w szkołach i przedszkolach. Udzielenie wsparcia kobietom w ciąży powikłanej, kobietom w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu” Przydzielenie rodzinom bezradnym w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezradnym w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w rodzinach z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Objęcie usługami opiekuńczymi oraz usługami specjalistycznymi dzieci. Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	-ilość rodzin objętych pracą socjalną -ilość rodzin objętych pomocą finansową. -ilość rodzin objętych wsparciem asystenta -ilość rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny -ilość dzieci objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi. -ilość uczestników, liczba zorganizowanych form wypoczynku.

	Prowadzenie działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych		-liczba wniosków o leczenie skierowanych do GKRPA dotyczących rodzin z dziećmi.
2	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.	Poradnia Psychologiczno- - Pedagogiczna	-ilość rodzin z dziećmi z terenu Gminy Kłobuck którym udzielono wsparcia.
3	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolującym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu.	Kuratorzy sądowi	-ilość rodzin z dziećmi z terenu Gminy Kłobuck objętych nadzorem kuratora.
4	Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	-ilość dzieci z terenu Gminy Kłobuck umieszczonych w pieczy zastępczej.
5	Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	-liczba niebieskich kart w rodzinach z dziećmi.

Działania profilaktyczne na rzecz wzmacniania rodziny oraz promowanie różnych form spędzania czasu wolnego na rzecz dzieci, młodzieży oraz rodzin.

1	Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	-liczba i rodzaj wspieranych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży
2	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych.	Szkoły z terenu gminy Kłobuck	-liczba realizowanych programów
3	Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.	Komenda Powiatowa Policji	-liczba rozmów profilaktycznych w szkołach z terenu gminy Kłobuck
4	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności sportowej, rekreacyjnej oraz kulturalnej.	Miejski Ośrodek Kultury Ośrodek Sportu i Rekreacji	-liczba i rodzaj form zorganizowanych spędzania czasu

			wolnego dla dzieci i młodzieży.
--	--	--	---------------------------------

6. Adresaci

Adresatami Programu są w szczególności:

- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
 - rodziny z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej,
 - rodziny doświadczające trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- oraz wszystkie rodziny z dziećmi z terenu gminy Kłobuck.

7. Przewidywane efekty realizacji Programu:

Spodziewane efekty realizacji programu to:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- polepszenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzin,
- ograniczenie patologii społecznej w rodzinach,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży,
- zminimalizowanie problemów rodzin wymagających wsparcia,
- poprawa w funkcjonowaniu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- poprawa w funkcjonowaniu rodzin bezradnych w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- poprawa sytuacji rodzin, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

8. Źródła finansowania:

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

1)środki własne gminy:

a)zaplanowane na dany rok budżetowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłobucku na

realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny,

b)pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,

2)dotacje z budżetu państwa,

3)środki pozabudżetowe.

9. Monitorowanie

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku. Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników. Sprawozdanie z realizacji Programu będzie przedkładane przez Kierownika GOPS-u do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Kłobucku.

10. Podstawy prawne

Zasadnicze regulacje prawne:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.)
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. Z 2015 r., poz. 1390)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860).

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej w Kębucku
Danuta Gostawska